

Aika torstaina 20.4.2017 kello 17.00
Paikka Koulutuskeskus Sedun Lapuan opetuspiste
osoite: Ammattikoulunkatu 10, 62100 Lapua

Paikalla Jäsenet:
Hietarinta Anu
Huttunen Jarmo
Lahdensuo Anne-Mari
Lamminmäki Jarmo
Lassila Hellevi
Mattila Tuija
Palomäki Jukka
Pesonen Minna
Rytylä Minna
Vuorenmaa Kirsi

Sihteeri:
Niemelä Päivi

Poissa Jokiaho Tuija, Jokinen Mia, Juupaluoma Marko, Juvonen-Siltala Heli, Keisala Miia, Kivinen Anna, Lahti Hannu, Lehtimäki Eija, Leino Tea, Lepola Reija, Linna Eila, Loukasmäki Heli, Luukaslammi Katja, Nevala Kyösti, Norja Virpi, Paulasaari Satu, Ranta Tuula, Tukeva Jorma, Valtari Anna

Käsitellyt asiat

1. Lapuan opetuspisteen esittely

Kokouksen aluksi kiersimme tutustumassa Lapuan opetuspisteen tiloihin koulutus-päällikkö Tuija Mattilan ja opinto-ohjaaja Minna Pesosen johdolla. Lapuan Sedussa opiskelee n. 510 opiskelijaa ja Lappajärvellä n. 50. Lapuan Sedu on monialainen opetuspiste, Lappajärvellä opiskellaan lähihoitajaksi. Lapualla voi opiskella liiketaloutta, sosiaali- ja terveystaloutta, tekniikan aloja, hotelli-, ravintola- ja cateringalaa sekä matkailualaa. Lapua on profiloitunut erityisesti vahvana kone- ja tuotantotekniikan toimijana. Opetuspisteessä on myös Sedu Aikuiskoulutuksen opiskelijoita ja Lapuan kaupunki on rakentamassa uuden lukion aivan Lapuan Sedun viereen, jolloin yhteistyö myös lukion kanssa tiivistyy entisestään.

2. Opiskelijoiden ohjauspalvelut Sedussa/Anu Hietarinta

Opiskelijapalvelujen kehittämispäällikkö Anu Hietarinta kertoi opiskelijoiden ohjauspalveluista Sedussa. Yläastelaisille on erilaisia kohdennettuja päiviä ja tapahtumia, jolloin he pääsevät tutustumaan Seduun. ATT8-päivänä 8-luokkalaiset tulevat tutustumaan ammatilliseen koulutukseen. Aamupäivällä opot kertovat koulutuksesta ja tutorit kierrättävät opetuspisteessä. Iltapäiväksi jokainen on valinnut tietyn alan, johon haluaa tutustua ja iltapäivä vietetään näiden alojen parissa. Täsmäpäivät on suunnattu niille 9-luokkalaisille, jotka ovat valitsemassa jonkin Sedussa opetettavan alan ensisijaiseksi opiskeluvaihtoehdokseen. Sedu-bussi kiertää maakunnan yläkouluissa

kertomassa Sedusta ja ammatillisesta koulutuksesta. Sedu osallistuu Opinlakeus-koulutusmessuihin, jossa vierailee sekä perusasteen että toisen asteen opiskelijoita.

Sedussa opiskelija saa monipuolista ohjausta. Jokaisessa opetuspisteessä on opinto-ohjaaja sekä useimmissa lisäksi erityisopettajia sekä ammattiohjaajia. Sedussa on sovittu yhteisistä toimintatavoista ja ohjeista, ja opinto-ohjaajat kokoontuvat tarpeen mukaan päivittämään ohjeistuksia ajan tasalle.

Sedun opiskelijoille järjestetään jatko-opintoinfoja ja tietoisuuksia, Sedussa käy vierailijoita Seinäjoen ja Vaasan ammattikorkeakouluista ja niissä käydään myös tutustumassa. SeAMKin kanssa on suunniteltu ja toteutettukin jo opintopolkuja jatko-opintoja ajatellen. Valmistuvalle opiskelijalle on julkaistu oma opas, jossa kerrotaan mm. jatko-opinnoista ja työelämästä, esitellään erilaisia jatko-opintovaihtoehtoja, opastetaan cv:n ja työhakemuksen tekemiseen sekä työhaastatteluun valmistautumiseen.

Ohjauksen tavoitteena Sedussa on saada opiskelija valmistumaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti ja antaa hänelle valmiudet opintojen jälkeisen tulevaisuutensa suunnitteluun. Sedusta valmistuu opiskelijoita pitkin vuotta ja tänä keväänä erityisesti maaliskuussa on ollut paljon valmistuvia.

Ely-keskuksen raportti työllisyysnäköistä

Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus on julkaissut raportin työllisyysnäköistä. Työttömien työnhakijoiden määrä on hieman laskenut ja Etelä-Pohjanmaalla se on Manner-Suomen toiseksi alhaisin (10,4 %). Nuorisotyöttömyyden osalta on edelleen haasteita, vaikka myönteistä kehitystä onkin tapahtunut.

Vahvimmat alat Etelä-Pohjanmaalla ovat elintarviketalous, metalli- ja teknologiateollisuus sekä puu- ja huonekaluteollisuus. Vaikka metalliteollisuus onkin vahva ala Etelä-Pohjanmaalla, silti kone- ja metallialalla on ongelmia löytää ammattitaitoisia henkilöitä töihin. Todettiin, että työpaikoilla tarvitaan usein erityisosaajia, joita ei heti suoraan koulusta valmistuessa löydy. Työelämä kaipaa moniosaajia sekä oppimiskykisiä ja –haluisia työntekijöitä. Ammatillisen koulutuksen reformi tuo mukanaan suuret muutokset koulutukseen ja jatkossa opiskelija pystyy entistä vapaammin muokkaamaan opiskelemaansa tutkintoa. Tällöin myös moniosaajia valmistuu enemmän.

Keskeyttämisen ehkäisy

Suurin keskeyttämisen syy on opiskelumotivaation puute. Motivaatio voi olla hukassa, jos opiskeltava ala ei ole se, mihin on ensisijaisesti hakenut, nuorella on ollut väärät odotukset alaa kohtaan, hänellä on terveydellisiä ongelmia tai heikko itsetuntemus. Keskeyttämistä pyritään vähentämään erilaisin tavoin. Nuorille pyritään antamaan jo hakuvaiheessa mahdollisimman oikeaa tietoa eri ammateista, opiskeltaessa etsitään yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja ja voidaan painottaa oppimista työelämään. Ryhmäytyminen ja positiivinen palaute sekä opiskelijahuollon tuki ja toimenpiteet auttavat myös nuorta sitoutumaan opiskelemaansa alaan.

Opiskelijavalintaa kehitetään osana keskeyttämisen ehkäisyä. Yhteisvalinnassa on ensisijalla suoraan peruskoulusta tulevat opiskelijat. Sedussa toimii hakutoimisto, joka vastaa keskitetysti hakuun liittyviin asioihin. Lisäksi erilaiset hankkeet tuovat oman

lisäarvonsa opiskelijavalintaan, oikean alan valintaan sekä keskeyttämisen ehkäisyyn (Ohjaamo-toiminta, Siirtymät sujuviksi –hanke).

Anun PowerPoint –esitys on muistion liitteenä.

3. Työllistyminen ja urasuunnittelu/Hellevi Lassila

Koulutusjohtaja Hellevi Lassila kertoi sedulaisten työllistymisestä sekä tulevista työllisyyteen liittyvistä tapahtumista Sedussa. Sedu saa tuloksellisuusrahaa sen mukaan, miten hyvin opiskelijat työllistyvät tai siirtyvät jatko-opintoihin. Tällä hetkellä arvokkaampana pidetään työllistymistä, mutta reformin myötä työllistyminen ja jatko-opintoihin pääseminen lasketaan samanarvoiseksi tuloksellisuusrahaa myönnettäessä. Jatkossa työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen merkitys rahoituksessa on suurempi kuin nykyään (jatkossa 15 %). Sedulaisista yli puolet työllistyy työssäoppimispaikkaansa. Sedun työllistyminen on ollut hyvä, mutta viime vuonna työllistyminen on laskenut. Kun työllistyminen on heikompaa, hakeudutaan enemmän jatko-opintoihin.

Sedussa on toteutettu kevään 2017 aikana työnhakupajoja ja pajat tullaan toteuttamaan kevään/kesän aikana kaikissa Sedun yksiköissä. Pajat on suunnattu opintonsa päättävälle opiskelijoille ja niissä tehdään yhdessä ohjaajan kanssa cv ja harjoitellaan työnhakua ja työhakemusten tekoa. Syksyllä on tulossa DeeJeepäivät-digivalmiuksia työelämään. Tarkoituksena on parantaa kolmannen vuoden opiskelijoiden digivalmiuksia ja työnhakuvalmiuksia. Myös opettajat osallistuvat koulutukseen. Koulutuspäivät toteutetaan yhteistyössä hankkeiden kanssa. Hellevin PowerPoint-esitys on muistion liitteenä.

Paikalla olevien koulutuspäällikköjen kanssa käytiin läpi yksiköiden opiskelijoiden työllistymistä.

Jarmo Lamminmäki:

Liiketalouden alalla on hyvin työpaikkoja, mutta usein vaaditaan erityisosaamista (esim. myyntineuvottelija). Perusmyyjän työ vähenee. Taloushallinnon puolelta työllistyy hyvin, esim. kirjanpitäjäksi ja datanomipuolelta usein esim. digitekniikan myyjäksi. Datanomit hakeutuvat usein myös jatko-opintoihin.

Kirsi Vuorenmaa:

Lähes 30 % lähihoitajaopiskelijoista jatkaa opiskeluaan. Sosiaali- ja terveystalalla työllistytään aika hyvin, eikä haittaa, vaikka ala jolle työllistyy, ei olisikaan oma osaamisala. Ensihoito, mielenterveys- ja päihdetyö ja lapset ja nuoret kiinnostavat osaamisaloista eniten, mutta työpaikat ovat tällä hetkellä vanhus- ja vammaistyön puolella. Suuri osa opiskelijoista työllistyy työssäoppimispaikkaansa. Tällä hetkellä on menossa kokeilu, jossa sairaanhoitajat ja lähihoitavat opiskelevat yhteisiä opintoja.

Tuija Mattila/Minna Pesonen:

Kone- ja metallialalta työllistytään hyvin Lapualla. Kaikilla keväällä valmistuvilla opiskelijoilla on jo työpaikka.

Jarmo Huttunen:

Kone- ja metallialalta kaikki halukkaat työllistyvät. Kone- ja metallialalla onkin enemmän ongelmana se, että ei ole tarpeeksi opiskelijoita, vaikka töitä olisi tarjolla. Kondiittorit eivät työllisty omalle alalleen, koska työpaikkoja ei ole tarjolla.

Ammattikorkeakoulussa on erilaisia valintakokeita eri aloilta. Tekniikan aloilla on valtakunnallinen valintakoe, sosiaali- ja terveysalalla esivalintakoe sähköisessä muodossa ja sitten varsinainen valintakoe. Lapualla valmistaudutaan ammattikorkeakoulujen pääsykokeisiin matematiikan preppauskurssilla. Kirsi V kertoi, että sote-puolen esivalintakokeessa korostuvat tällä hetkellä akateemiset taidot. Ammatillisella puolella pääsykokeet ovat tällä hetkellä vain turvallisuusalalle, mutta pääsykokeiden palauttamisesta myös sote-alalle on käyty paljon keskustelua. Tälläkin hetkellä sote-alalla voi pitää pääsy- ja soveltuvuuskokeita, mutta ne eivät saa olla karsivia. Opiskelija voi tulla hyväksytyksi koulutukseen, vaikka pääsi- ja soveltuvuuskokeen tulos olisi hylätty.

Todettiin vielä, että nyt keväällä, erityisesti maaliskuussa on paljon valmistuvia ja esimerkiksi Koulukadulla toukokuun juhlat jäävät paljon pienemmiksi kuin aikaisemmin. Lapualla on käytäntö, että myös aikaisemmin vuoden mittaan valmistuneet kutsutaan kevätjuhlaan. Koskenalantiellä valmistui n. 60 opiskelijaa maaliskuussa. Osa opetuspisteistä jakaa stipendejä pitkin vuotta, mutta joissakin opetuspisteissä niitä jaetaan vain kevään valmistujaisjuhlassa.

Opiskelijoiden vanhempien edustaja Minna Rytylä kertoi kokemuksia oman lapsensa osalta. Hän totesi, että toinen opiskeluvuosi on lähtenyt reippaammin liikkeelle nuoren puolelta ja hän on hakenut aktiivisesti töitä ja panostanut työssäoppimiseen. Minna kiitteli, että tässä ryhmässä on tullut paljon hyvää tietoa Sedusta ja opiskelusta, jota nuori ei ehkä itse ole pitänyt tärkeänä tai osannut kertoa kotona. Minna toivoi, että työssäoppimispaikat ottaisivat omaan alaan suuntautuvia opiskelijoita. Jukka Palomäki jatkoi, että työssäoppimispaikkoja pitäisi olla tarpeeksi. Hän on pitänyt hyvänä sitä, että opettaja on ollut aktiivinen yhteydenpidossa kotiinpäin ja kotona ollaan pysytty hyvin ajan tasalla opiskeluista. Anne-Mari Lahdensuo kertoi oman nuorensa osalta, että urapolkua on mietitty ja tulevaisuutta suunniteltu opintojen edetessä.

Työssäoppimispaikkojen laadussa on vaihtelua – toisissa paikoissa saa tehdä omaan alaan kuuluvia töitä ja toisissa annettavat työtehtävät ovat hyvin vähäiset. Todettiin, että epäkohdista pitää kertoa oppilaitoksen suuntaan, että pystytään korjaamaan tilanne ja keskustelemaan asiasta työssäoppimispaikkojen kanssa. Lopuksi todettiin tärkeäksi työelämän pelisääntöjen oppiminen.

5. Kokouksen päättäminen

Kotiväenfoorumin lukuvuosi päättyy ja osa foorumin jäsenistä ei jatka enää, koska heidän nuorensa valmistuvat ammattiin. Tässä kokouksessa olijoista Jukka Palomäki ei jatka, mutta Minna Rytylä ja Anne-Mari Lahdensuo ilmoittivat olevansa käytettävissä myös ensi lukuvuonna. Seuraava kokous pidetään syksyllä, kun uudet jäsenet nyt pois jäävien tilalle on valittu. Aurinkoista kesää ja kiitos tästä lukuvuodesta! ☺